

**ΟΜΙΛΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
Κ. ΘΕΟΔΟΣΗ Α. ΤΣΙΟΛΑ ΣΤΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΤΩΝ ΗΡΩΩΝ
ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΠΗΓΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΣΤΕΡΩΝΑΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΓΙΑΣ ΘΕΚΛΗΣ, ΣΥΝ. ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ ΛΑΡΝΑΚΑΣ
ΔΕΥΤΕΡΑ 01.05.2017**

Με αισθήματα δέους και βαθιάς συγκίνησης συγκεντρωθήκαμε στο ιερό αυτό ναό για να μνημονεύσουμε τους ήρωες και τους μάρτυρες της Περιστερωνοπηγής στον αγώνα κατά της Τουρκικής εισβολής και να καταθέσουμε μαζί τη μεγάλη ευγνωμοσύνη μας για την υπέρτατη θυσία τους.

Και αυτό, εν πλήρει συνειδήσει μας ότι το πράττουμε παράλληλα με το ιστορικό μας χρέος να συντηρούμε τη μνήμη μας και να ενδυναμώνουμε την πίστη μας για τα δίκαια και τα δικαιώματά μας. Εξάλλου, η ιστορία δεν είναι απλώς για να καταγράψει γεγονότα, αλλά και για να είναι σύμβουλος και καθοδηγητής μας, ιδιαίτερα μέσα στις συνθήκες της συνεχιζόμενης κατοχής και της αδιαλλαξίας και των νέων απειλών του κατακτητή.

Σεβαστό Ιερατείο,
Αξιότιμοι Βουλευτές,
Κυρίες και Κύριοι,

Η σημερινή μας συγκέντρωση πραγματοποιείται ανήμερα της εορτής του Αγίου Παναρέτου, που ήταν γέννημα θρέμμα της Περιστερωνοπηγής, σε μια εποχή που πλάκωνε την Κύπρο η μαύρη τουρκική σκλαβιά. Γεννηθείς το 1710, υπήρξε κόσμημα και καύχημα της Εκκλησίας της Κύπρου. Η άγια και ασκητική του ζωή, η μόρφωση που απέκτησε και οι μεγάλες αρετές του τον ανέδειξαν ως Έξαρχο της Αρχιεπισκοπής, Ηγούμενο και Επίσκοπο Πάφου. Τη θεία του ζωή την άρχισε ως ιερομόναχος στο μοναστήρι του Αγίου Αναστασίου στην Περιστερωνοπηγή, όπου και αυτός αξιώθηκε της θείας χάριτος με την εγκατάσταση και την ασκήτευση του εκεί τον 12^ο αιώνα. Το 1755 ο Άγιος Πανάρετος ανακαίνισε εκ βάθρων το ρημαγμένο μοναστήρι του Αγίου Αναστασίου, σε επιβεβαίωση της πατρώας ευσέβειας που του είχαν μεταδώσει οι γονείς του.

Στους δυο αυτούς αγίους της Περιστερωνοπηγής ας αναπέμψουμε σήμερα τις ικεσίες μας για να λυτρώσουν την Κύπρο από την κατοχή και να χτυπήσουν ελεύθερα οι καμπάνες των εκκλησιών μας απ' άκρου εις άκρον της αγαπημένης μας πατρίδας.

Σήμερα μνημονεύουμε:

-Τον **Δημήτρη Α. Βρακά**, έφεδρο στρατιώτη, ο οποίος έπεσε ηρωικά μαχόμενος κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσης της εισβολής στο τουρκοκυπριακό χωριό Όβγορος. Τάφηκε στο κατεχόμενο σήμερα Λευκόνοικο.

-Τον **Γιαννάκη Α. Θεοδώρου**, έφεδρο στρατιώτη, ο οποίος έπεσε ηρωικά μαχόμενος κατά τη διάρκεια της δεύτερης φάσης της εισβολής στην περιοχή Αγίου Παύλου στη Λευκωσία. Ήταν για χρόνια αγνοούμενος και τα οστά του ταυτοποιήθηκαν με τη μέθοδο DNA.

-Τον **Ιάκωβο Γιασουμή Κακουρή**, αστυνομικό, τα ίχνη του οποίου εξαφανίστηκαν ενώ βρισκόταν σε διατεταγμένη υπηρεσία στην περιοχή Κερύνειας. Τα οστά του ανευρέθηκαν πρόσφατα σε ομαδικό τάφο.

-Τον **Κώστα Ανδρέου Φωτίου**, έφεδρο αξιωματικό, τα ίχνη του οποίου χάθηκαν ενώ πολεμούσε στην περιοχή Τραχωνίου-Κυθρέας-Μιας Μηλιάς. Τα οστά του ανευρέθηκαν σε ομαδικό τάφο και ταυτοποιήθηκαν το 2010.

-Τον **Χρίστο Κυριάκου Σωφρονίου**, που υπηρετούσε την στρατιωτική του θητεία στην περιοχή Τραχωνίου-Κυθρέας-Μιας Μηλιάς. Συνελήφθηκε μαζί με κατοίκους του χωριού Βώνη από ένοπλους Τουρκοκύπριους οι οποίοι τους εκτέλεσαν εν ψυχρώ. Τα οστά του εντοπίστηκαν σε μαζικό τάφο στο τουρκοκυπριακό χωριό Μπέκιογιου και ταυτοποιήθηκαν το 2011.

-Τον **Ιάκωβο Χρίστου Γιακουμεττή**, έφεδρο στρατιώτη, τα ίχνη του οποίου χάθηκαν στην Κερύνεια κατά τις πρώτες μέρες της τουρκικής εισβολής. Τα οστά του ανευρέθηκαν σε ομαδικό τάφο έξω από την Κερύνεια και ταυτοποιήθηκαν το 2015.

Μνημονεύουμε επίσης άλλους 16 κατοίκους της Περιστερωνοπηγής που είναι στην κατηγορία των νεκρών ή δολοφονηθέντων. Πρόκειται για τους:

-**Παναγιώτη Πουλλή, Παρασκευά Κωστέα, Χαρίτωνα Χαρίτωνος, Κουλλού Λουκαρή Σιαμαρή, Γεώργιο Κωνσταντίνου Καντζιή, Κουλλού Κωστή Σιέγκα, Δημήτρη Χριστοφή Τσαγγάρη, Γιαννή Θεοδούλου, Παναγιώτη Πετρή Κάττο, Γεώργιο Κκαντωνή, Κλείτο Ζένιου, Μαρικού Χριστοφή,** καθώς και τους **Αντρόνικο Τρύφωνος, Κατερίνα Μιχαήλ Χαβάτζια, Κυριάκο Γρίβα και Μυροφόρα Φεσά,** τα οστά των οποίων δεν έχουν ακόμα εντοπιστεί, αλλά περιλαμβάνονται στον κατάλογο των πεσόντων, σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρεί η αρμόδια υπηρεσία του κράτους.

Ο βαρύς φόρος αίματος που πλήρωσαν οι κοινότητες της Πηγής και της Περιστερώνας Αμμοχώστου περιλαμβάνει και τις περιπτώσεις άλλων 10 συγχωριανών τα ονόματα των οποίων βρίσκονται μέχρι και σήμερα στον κατάλογο των αγνοουμένων.

Των αγνοουμένων μας που αποτελούν την πιο τραγική πτυχή του δράματος που έζησε η ιδιαίτερη μας πατρίδα το καλοκαίρι του 1974. Χίλιοι σχεδόν συμπατριώτες μας εξακολουθούν να αγνοούνται. Νέοι, τότε, που ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα για απόκρουση της Τουρκικής εισβολής και έπεσαν στο πεδίο της τιμής και του καθήκοντος, ή που συνελήφθησαν κατά τη διάρκεια των μαχών και μετά, και εκτελέστηκαν εν ψυχρώ στη συνέχεια από τους βάρβαρους της Ανατολίας, ή από εξτρεμιστές Τουρκοκύπριους που για χρόνια ποτίζονταν με το δηλητήριο της έχθρας και τους μίσους για εξυπηρέτηση των διχοτομικών σχεδίων της Άγκυρας.

Στον ίδιο κατάλογο περιλαμβάνονται και άμαχοι οι οποίοι είχαν επίσης την τραγική τύχη να συλληφθούν και να υπομείνουν τα πάνδεινα με αποκορύφωμα την εν ψυχρώ εκτέλεση τους από τους βαρβάρους.

Για όλους τους αγνοουμένους της Κυπριακής τραγωδίας καταβάλλουμε κάθε προσπάθεια για διακρίβωση της τύχης τους. Η απαίτηση μας είναι η Τουρκία να συμμορφωθεί με τις ετυμηγορίες των διεθνών οργανισμών, ιδιαίτερα του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, και να δώσει κάθε διευκόλυνση για την απρόσκοπτη διεξαγωγή των ερευνών και των εκταφών στις κατεχόμενες περιοχές. Κυρίως, να επιτρέψει, χωρίς τους οποιουσδήποτε περιορισμούς, τη διενέργεια των εκταφών στις λεγόμενες στρατιωτικές ζώνες και να δώσει όλες τις πληροφορίες που υπάρχουν με βεβαιότητα στα αρχεία του Τουρκικού στρατού αναφορικά με την τύχη των αγνοουμένων προσώπων μας. Και, επιπρόσθετα, να δώσει όλες τις πληροφορίες για την μετακίνηση οστών δεκάδων συμπατριωτών μας

από τους αρχικούς χώρους ταφής σε άλλους, σε μια προσπάθεια να αποκρυβεί η αλήθεια για τις τεράστιες ενοχές που υπάρχουν ως προς τις μαζικές εκτελέσεις συμπατριωτών μας.

Δεν μπορεί μετά από 44 χρόνια να υπάρχει αυτή η εκκρεμότητα. Είναι πέρα για πέρα απάνθρωπο να φεύγουν από τη ζωή πατέρες, μητέρες, σύζυγοι, ακόμα και παιδιά αγνοουμένων, χωρίς να έχουν πάρει απαντήσεις για την τύχη των αγαπημένων τους. Η απαίτηση των συγγενών των αγνοουμένων μας είναι απαίτηση όλων μας. Επιτέλους η Τουρκία οφείλει να συνεργαστεί για την οριστική επίλυση του προβλήματος των αγνοουμένων αφήνοντας κατά μέρος τις σκοπιμότητες, τις υποκρισίες και τα ψεύδη. Η αλήθεια είναι εκεί, στα πεδία των μαχών και στους χώρους των μαζικών εκτελέσεων, και δεν μπορεί να αποκρύβεται άλλο.

Στον επίσημο κατάλογο των αγνοουμένων, που είναι κατατεθειμένος στη Διερευνητική Επιτροπή για τους αγνοουμένους, συνεχίζουν να περιλαμβάνονται, από την Περιστερωνοπηγή, οι ακόλουθοι 10:

-Ο Σωτήρης Σαμψών, ο Δημητράκης Αθανασίου Χειλιμήντρης, ο Ανδρέας Τσιάκκας, ο Ανδρέας Χατζησωτήρης (Κίτσιος), ο Αυγουστής Κυριάκου (Κουρρεκιού), ο Μιχάλης Κωμοδρόμου (Πέππος), η Σωτήρα Κωμοδρόμου (Πέππου), ο Ελευθέριος Κώστα (Ττέλλης), η Θεογνωσία Κώστα (Ττέλλη), και η Παναγιώτα Δημητρίου Τριφυλλή.

Για αυτούς και για όλους τους αγνοουμένους δεόμαστε στον Ύψιστο για την ταχεία διακρίβωση της τύχης τους ώστε να ησυχάσουν οι ψυχές και όσων αγαπημένων τους έφυγαν από τη ζωή με ανοικτές τις πληγές από τον πόνο και την αγωνία τόσων χρόνων. Παρακαλούμε δε τον Ύψιστο όπως κατατάξει σε σκηνές δικαίων τις ψυχές όλων των αγωνισαμένων και ηρωικώς πεσόντων συμπατριωτών μας, όπως και όλων των συλληφθέντων και μαρτυρησάντων στα χέρια των δυνάμεων του εχθρού κατά το 1974, των εθνοφρουρών μας, των Ελλαδιτών αδελφών μας, των αμάχων και των άλλων πολιτών που έχασαν τη ζωή τους μένοντας πιστοί στην ιστορία, τα ιδανικά και τις αξίες του πολύπαθου λαού μας.

Πιστοί στις αξίες και τα ιδανικά αυτά, οι νέοι της Περιστερωνοπηγής πρόσφεραν το 1974 το άπαν των δυνάμεων τους για την απόκρουση της τουρκικής εισβολής και την προάσπιση της ελευθερίας και της εδαφικής ακεραιότητας της πατρίδας μας. Στους πολλούς που αιχμαλωτίστηκαν τότε από τον Αττίλα είναι από την Περιστερωνοπηγή οι **Άντης Κιμίσιης, Αντρέας Ζαχαρίου, Παναγιώτης Ζαχαρίου, Γεώργιος Σωτηρίου, Παναγιώτης Σωτήρη Κουτσού και Τάσος Σωτήρη Κουτσού.**

Αλλά, η σκέψη μας πάει σήμερα και σε όλους τους άλλους κατοίκους της Περιστερωνοπηγής που ξεριζώθηκαν βίαια από τις εστίες τους μαζί με τις χιλιάδες των άλλων προσφύγων που διασκορπίστηκαν σε όλα τα μέρη των ελεύθερων σήμερα περιοχών της Κύπρου. Η σκέψη μας πάει στα ιερά και τα όσια μας που καταπατήθηκαν από τον Αττίλα, και σε όλα τα κατεχόμενα χωριά και τις πόλεις μας. Στη γη των πατέρων και των άλλων προγόνων μας. Η ιστορία, όπως και τα δικαιώματά μας, δεν μπορεί να παραγραφεί ούτε και να αλλοιωθεί από τους κατακτητές. Το δοκίμασαν και άλλοι στην υπερτρισεχλιετή ιστορία μας, αλλά πάντοτε αποτύγχαναν γιατί οι δεσμοί που μας ενώνουν με την γη μας, την ιστορία, τον πολιτισμό, τις αξίες και τις παραδόσεις μας, είναι τόσο ισχυροί που δεν μπορεί να διαρρηχθούν ή να σπάσουν όσο και αν προσπαθήσουν οι όποιοι κατακτητές.

«Το νύν, αντάν να τρώ'την γην, τρώει την γην θαρκέται, μα πάντα τζιείνον τρώεται τζιαι τζιείνον καταλιέται», έγραψε ο εθνικός μας ποιητής Βασίλης

Μιχαηλίδης στην Ρωμοσύνη του, σημειώνοντας πως αυτή «εν να χαθεί, όντας ο κόσμος λείπει»

Σεβαστό Ιερατείο,
Αξιότιμοι Βουλευτές,
Κυρίες και Κύριοι,

Για την οργάνωση του σημερινού μνημόσυνου, αλλά και για όλη τη δραστηριότητα που αναπτύσσει, θα ήθελα να συγχαρώ ιδιαίτερα το Προσφυγικό Σωματείο «Ένωση Περιστερωνοπηγιωτών», το οποίο έχει ως αμετάκλητο στόχο την επιστροφή στην αλύτρωτη Περιστερωνοπηγή, καθώς ακόμη και τη διάσωση και συντήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς της, τη διατήρηση των ηθών και των εθίμων της, των λαϊκών χορών, της μουσικής, της λαϊκής τέχνης και γενικά της παραδόσεων της Περιστερωνοπηγής. Και αυτά, μέσω των πολλών εκδηλώσεων που διοργανώνει, καθώς και της μελέτης, της έρευνας και της έκδοσης βιβλίων και περιοδικών για την προβολή της λαογραφικής ιστορίας της Περιστερωνοπηγής και της Μεσαορίας γενικότερα.

Πολύτιμη είναι και η κοινωνική συνδρομή του σωματείου με τη διοργάνωση παιδικών κατασκηνώσεων και ετήσιων εκδρομών για τους συνταξιούχους, την ίδρυση τράπεζας αίματος στο Νοσοκομείο Λάρνακας ειδικά για τους Περιστερωνοπηγιώτες, την οικονομική βοήθεια σε άπορους και σε άτομα με ειδικές ανάγκες και προβλήματα υγείας, και αυτά όλα χωρίς να παραλείπεται και η ίδρυση και λειτουργία χορευτικού συγκροτήματος υπό την επωνυμία «ΜΕΣΑΟΡΙΑ» για να καταστεί και αυτό άξιος πρεσβευτής της ιστορίας και της λαϊκής μας παράδοσης.

Το μήνυμα του Σωματείου, με όλες τις εκδηλώσεις και τη δραστηριότητα που αναπτύσσει, είναι ότι μόνο η αρραγής ενότητα του προσφυγικού κόσμου και η θεμελίωση της συναδέλφωσης και αδελφικότητας θα μας απαλλάξει από το βάρβαρο κατακτητή Ατίλα.

Αυτό είναι και το δικό μας μήνυμα. Ενώ πρωταρχικός στόχος και επιδίωξη μας είναι η απελευθέρωση της κατεχόμενης γης και η επανένωση της πατρίδας μας, η προτεραιότητα σε ό,τι αφορά στο εσωτερικό μας μέτωπο πρέπει να είναι μόνο μία: Η επικράτηση και σφυρηλάτηση της ενότητας. Η σύνεση, η συστράτευση, η σύμπνοια, η αγαστή συνεργασία. Ο παραμερισμός των λαθών του παρελθόντος για τη σωτηρία και την ελευθερία της πατρίδας μας.

Οφείλουμε δίχως άλλο να αφήσουμε στο περιθώριο της ιστορίας τα προσωπικά πάθη και τις έριδες, τις σκοπιμότητες, τις εμπάθειες και τα μικροσυμφέροντα. Γνωρίζουμε όλοι πόσο πολύ αυτά επηρέασαν την πορεία μας στο παρελθόν. Διαπράξαμε λάθη που δεν πρέπει να τα επαναλάβουμε. Απέναντι μας έχουμε την κατοχή και αυτήν πρέπει να αντιμετωπίσουμε κοιτάζοντας μπροστά. Το χρέος μας προς τις νεότερες γενιές είναι να τους παραδώσουμε μια ελεύθερη, ασφαλή και ευημερούσα πατρίδα που να υπόσχεται πολύ περισσότερα σε όλους, με πίστη και αισιοδοξία για το μέλλον και χωρίς τα λάθη και τα βαρίδια του παρελθόντος.

Γι' αυτήν την πατρίδα αγωνιζόμαστε και θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε εκπληρώνοντας και το χρέος μας προς όλους τους ήρωες και μάρτυρες των αγώνων του λαού μας.

Δόξα και τιμή στους ήρωες της Περιστερωνοπηγής. Και αιώνια ας είναι η μνήμη τους.